

פאיריג לזשע"ה

לעילוי נשמת ראש משפחתנו היקר הרב מאיר שמואל ב"ר אהרן הכהן כץ זצ"ל הכ"מ

גיליון מס' 22 ♦ בהעלותך

דברי חכמים

לעולם ישים אדם עצמו על דברי תורה
כשור לעול וכו',

והיינו 'עול תורה' הוא כשור לעול, וכמו
שאמרו (ע"ז ה, ב) כמו שור שהעול מונח
עליו, והוא מוכרח לעבוד ולסחוב את
העול, ואין לו ברירה אחרת, כי העול
מונח עליו ואין באפשרותו לפרוק את
העול, כך גם 'מקבל עול תורה' פירושו
שעושה לעצמו שעבוד של תורה, שלא
תהיה לו ברירה, ולא יוכל להיפטר
מהשעבוד. כמו שהיו גדולים שעשו
לעצמם שעבוד, לחבר ספר על איזה ענין
בתורה שמרתק ומושך אותם, שיהיו
שקועים בתורה, לחדש חידושי תורה
ולכתוב ולהדפיס אותם זהו שעבוד
עצום! שהראש מרותק לתורה, וכאשר
הראש מרותק ומונח בתורה זוהי
ההצלחה הכי גדולה.

דרכי החיזוק תשפ"א

חכמתכם ובינתכם

אחד שאל את רבינו מרן הגרי"ג זצ"ל
במה כדאי לו להתחזק, ענה לו רבינו:
בענין "שמירת הלשון". המשך ושאל:
האם לקבל על עצמו ללמוד כל יום
הלכות שמירת הלשון? ענה לו רבינו 'אל
תקבל על עצמך שום קבלות אלא פשוט
תפסיק לדבר לשון הרע....

הגות שאבעס'

בהעלות הענן מעל האוהל

מכל קצוות הארץ הם הגיעו, אנשים נשים וטף, לחלוק כבוד אחרון לרבן של ישראל

לא כי משהו חייב אותם, לא כי כך מקובל, אלא מתוך אהבה עזה למנהיג הדור ורצון להיות באשכבתיה
דרכי

על משה רבינו ע"ה נאמרו שני כינויים 'משה עבד ד', 'והאיש משה ענו מאד' - רואים לכאורה שיש קשר בין
המעלה של עבד ד' והמעלה של ענו

בביאור סדר המסעות אומר האור החיים: בא הכתוב לסדר כל בחינות הנהגות הענן, וללמד שבחן של
ישראל שהיו חפצים באשר יחפוץ ה' וכו', עוד מודיע כי לא היו עושים הדבר לצד שהיו חפצים בְּשֵׁבֶת ולא
בהילוך אלא לצד שמירת דבר ה' וכו', שלא היו חפצים אלא לעשות מאמר ה'

עם ישראל נסעו וחנו רק על פי רצון ד' וביטלו את כל רצונותיהם האישיים

וכיצד באמת הם הגיעו לדרגה הזו 'שלא היו חפצים אלא לעשות מאמר ה' ? רק ע"י קבלת עולו של ד', רק
ע"י הסכמה ורצון להיות 'עבד ד'

אבל, מדוע שאסכים להיות עבד? הרי זה מקטין ומחליש?

וכאן מגיעה התשובה 'והאיש משה ענו מאד', רק ע"י ענוה אפשר לזכות להיות עבד ד' בפשטות

כי להיות ענו, אין פירושו לא להכיר את מעלותיך, אין פירושו לזלזל או להפחית את הצלחותיך, אבל כן
פירושו, להסכים לקרוע מעל עצמך את הפוסטר של ה'חשוב', של ה'ישיבשר האגדי' וכו' ולהסכים להיות
פשוט מי שאתה, עם מעלותיך העצומות וגם עם המקומות בהם אתה עדיין לא מתקוק, גם עם הדברים
הפחות פוטוגניים, הדברים שאולי זה אפילו רח"ל פדיחה אם ידעו שאני כזה, כי באמת מי שאתה זה מי
שאתה והתחפושית היא רק תחפושית...

כי כל זמן שאני לא מסכים להיות אני, עם הרגישות שלי, עם השמחה הפשוטה שלי, עם התמימות שלי,
וגם עם הקשיים שלי, אני חי בשקר, אני משקר על העולם, אבל בעיקר בעיקר על עצמי, כי מחיאות
הכפיים, ההערכה והכבוד מגיעים לתחפושית ולא לאני' האמיתי

ורק כשאני מסכים לקרוע את הפוסטר, ומבין שלהיות פשוט זה לא להיות חלש וקטן אלא להיות אני, אני
יכול להיגאל ולזכות להיות 'עבד ד', כי להיות עבד ד' זה לא להיות כלום, אלא זה להכיר רצונותיי ולהסכים
לבטל את רצוני לרצונו של בעל הבית של הבריאה, כי אני מכיר במציאות שהוא הבורא ואני הנברא, הוא
עשנו ולא אנחנו (כמובן שהדבר יכול להיות, רק כשברור לך שהקב"ה בצד שלך ורוצה הכי טוב עבורך)

ולכן, רק מי שהוא 'ענו מאד', שמסכים לקבל את מי שהוא, והוא שבע רצון במעמדו הגשמי וגם במצבו
ובמעמדו הרוחני (מה שכמובן לא מצריך 'לרצות' להישאר באותו מקום, חלילה וחס, בוודאי צריך שאיפות
ורצונות לגדול, שבלעדיהם האדם באמת לא יכול לגדול), רק אדם כזה יכול לזכות להיות 'עבד ד'

וזהו אחד הדברים שאנו הקטנים יכולים לקחת מדמותו הגדולה של מרן רה"י ז"ע, את הרגשת שבע רצון
במעמדו הגשמי וגם במצבו ובמעמדו הרוחני, את הפשטות וההתמזגות עם הבריאה, בלי להפש כל הזמן
מקום אחר, יותר מוצלח, שונה מעכשיו, ומאיר עוד יותר, בלי לחפש כל הזמן דרגא אחרת, סביבה אחרת
וכו', ובמילים אחרות בלי לנסות להיות משהו אחר ממי שהשם ית' רצה

לקחת את ה' לא ברעש ד"', וכפי שמבאר המלבי"ם במקום "הראה לו כי במחנה רוח ורעש ואש אין ה' בם
רק בקול דממה, וממנו ילמדו שלוחיו ונביאיו בל יסערו סער בל ירעשו רעש ובל יבעירו אש וכו', כי ה' ישלח
את נביאיו שיבואו אליהם בקול דממה, וימשכו את העם בעבותות אהבה ובדברים רכים"

להיות פשוט 'עבד ד', להיות פשוט אני בעצמי!

יהיו הדברים לע"נ רבינו ירחמיאל גרשון ב"ר צבי יהודה צוק"ל

מעשה שהיה

סיפורים קטנים על אדם גדול

לפני שנים אחדות נכנס אברך יקר לחדרו של מרן ראש הישיבה הגרי"ג אדלשטיין זצוק"ל ופרץ בבכי מר. היה ניכר עליו כי דבר מה מעיק עליו כבר תקופה ארוכה. כאן, במעונו של זקן ראשי הישיבות, בפני הלב הגדול, לב כל ישראל, הוא מצא לנכון לפרוק את כאבו.

לדבריו, הוא חש כי אינו מתקדם ברוחניות כפי שהיה מצפה מעצמו; הלימוד הולך בעצלתיים, התפילה אינה משהו, ובהתאם לכך גם מעמדו החברתי בכולל אינו בכי טוב, בינוני ומטה. "באופן כללי הולך קשה" - סיכם את מצבו.

רבי גרשון הרהר מעט, פנה אל האברך ואמר: "ראה, אני יוצא כעת מהחדר ומשאיר לך על השולחן דף ועט. שב ליד השולחן ותתבונן עם עצמך כמה דקות, וכתוב את המעלות הטובות שכן מצויות אצלך. תיכף אשוב."

רבי גרשון יצא מהחדר. האברך ישב וכתב. כששב רבי גרשון ועיין ברשימה הכתובה אורו עיניו, וקרא בהתרגשות:

"נו, הרי לפי מצבך אתה עושה את המוטל עליך... אם כן הינך 'אדם גדול'!"

"מאי משמע 'אדם גדול'?", הוסיף רבי גרשון ואמר: "מרן הגאון רבי חיים מבריסק זצ"ל אמר פעם - איזהו אדם גדול? אולי רק מי שלומד שמונה עשרה שעות ביום? או רק מי שחי בפרישות מופלגת, או שהציבור מחזיקים ממנו כאחד מגדולי הדור, הוא אדם גדול? - לא ולא! לא רק הם נחשבים אנשים גדולים, אלא אדם גדול הוא מי שאין בו פגם בדרכיו והנהגותיו! אדם גדול הוא מי שעושה את המוטל עליו בכל זמן לפי מצבו ויכולותיו! גם אברך צעיר יכול להיות אדם גדול..."

בשנת תשע"ג הגיע הגאון רבי ישראל מאיר וייס שליט"א, ראש ישיבת 'נחלת הלויים' להתיעץ עם מרן שליט"א, ובאחת השאלות ששאל הורה לו מרן שליט"א כי היא שאלה חמורה שראוי להזדקק לה רק מרן הגראי"ל זצ"ל. בהוסיפו: "אצל הרב שטינמן עמוס בקבלת קהל, אבל אני יכול לסדר לך", ובלי אומר ודברים ובלא גינוי כבוד כל שהם, נטל את הטלפון וחייג לכנדו נאמן ביתו של מרן הגראי"ל זצ"ל, יבדל לחיים ר' דוד שפירא, ואמר: "הלו, דוד, מדבר כאן גרשון אדלשטיין, יושב אצלי רבי ישראל מאיר וייס ורוצה להיכנס להתייעץ עם ראש הישיבה, תסדר לו זמן"

דברו פעם בפני מרן שליט"א על ספקות בהזכרות, כגון 'יעלה ויבוא', שיש הרבה המסתפקים אם אמרו או שכתו. נענה מרן שליט"א: "אני עושה לעצמי סימן שלא אשכח". הסימן הוא, שהרי תמיד מתפלל וידיו עומדות ישרות, ולאחר שאומר 'מוריד הטל' וכדומה מניח ידו על הסטנדר, וכך יודע אם אכן הזכיר או שכת. שאלוהו הנוכחים: "וכי לא קורה שמזיזים את היד?". מרן שליט"א לא הבין מה השאלה, ואמר כמתפלל: "מי מזיז את היד, אם מניחים את היד על הסטנדר היא תזוז סתם כך בלי מחשבה?"

לאחד מהתלמידים הייתה קושיא על רבינו, משום שראה שנהג משהו שהיה נראה לו שלא כפי ההלכה, הוא ניגש בבושת פנים לרבינו לשאול אותו "מה הפשט בעניין" ורבינו הסביר לו ברוחב לב מדוע זה לא בעיה ולאחר מכן הוסיף ואמר לו "אל תתבייש לבוא לשאול אותי כאלו שאלות אלא אדרבא אם אתה רואה משהו שנראה לך לא בסדר אז תבוא להעיר לי..." וכמה נהירים דברי מרן החזו"א שאמר על רבינו שאין לו את היצר הרע של הגאון

הגאון ר' חיים ברמן שליט"א הקשה לו קושיא בעיתוי מסוים, והוא השיב לו ב"צ"ע, ר' חיים ברמן שהכיר זה מכבר את גדלותו שאל אותו בהתחכמות "היכן צ"ע...?" ורבינו השיב לו "בקצות".....

תפילה

"והיה אם שמוע" קבלת עול מצוות כהכנה לתפילה

פרשת והיה אם שמוע מכונה בלשון חז"ל "אין עושין רצונו של מקום"

ושם נאמרה ההבטחה 'אם שמוע תשמעו אל מצוותי...ונתתי מטר ארצכם בעיתו' וגו'

פירוש הדבר שגם מי שאינו דבוק באהבת ה' ובקבלת עול מלכותו, יקבל שפע של טובות ובלבד שלעולם לא יעזוב את הקיום המעשי של המצוות.

לא כל אדם אוחד בדרגות גבוהות בכל עת, יש דרגות שונות בבני אדם, וגם באדם עצמו יש בו זמנים שונים, והקיום המעשי הוא שעת מבחן לזמנים הנמוכים של האדם.

שונה הלכות

אדם נסע ברכבו, וראה שבתחנת אוטובוס עומד חבר בכולל, בשמש היוקדת ומבקש מחסה.

הנהג בדר"כ איננו מקפיד לעצור את הרכב לטרמפיסטים, אבל היות וזה חבר קרוב עצר לו, ועם החבר נכנס לרכב אדם נוסף שהמתין בתחנה, ולא היה מקום לאנשים נוספים

לאחר מכן הסתפק האברך, שאולי אם כבר עצר היה עליו להקדים אברך אחר שעמד שם במקום חברו, מצד הסברא של 'כל כמה דכייף יצרא עדיף', אמנם האברך השני איננו שונאו חלילה, אבל הוא פחות אהוב אצל מחברו הקרוב.

האם אכן ישנה סברא כזו בהלכה?